

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олиниди
№ 1003-35
2017 йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
урта махсус таълим вазирининг
2017 йил 14 авгуаст даги
14 -сонли бўйруғи билан
тасдиқланган.

Ижтимоий-гуманитар фанлар (Ўзбекистон тарихи)
йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини кайта
тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг ўкув дастури

Тошкент – 2017

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ
ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ-МЕТОДИК МАРКАЗИ**

**ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ УНИВЕРСИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ
КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ ТАРМОҚ (МИНТАҚАВИЙ) МАРКАЗИ**

*Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўкув дастури Олий ва
ўрта маҳсус, касб-хунар таълими йўналишилари бўйича ўкув-услубий
бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг
2017 йил 18 августдаги 4 – сонли баённомаси билан маъқулланган*

Тузувчилар:

“Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалалари” модули: с.ф.д., проф. И.Эргашев, ф.ф.д., проф. М.М.Қаххарова.

“Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишининг конунчилик нормалари” модули: ю.ф.н., доц. В.Топилдиев, ю.ф.н., доц. О.Х.Нарзуллаев.

“Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик” модули: п.ф.д., проф. Н.А.Муслимов, п.ф.н. М.Т.Мирсолиева, ўқитувчилар И.А.Эшмаматов, К.Рискулова.

“Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш” модули: ф-м.ф.н., доц. Х.Холмедов, катта ўқитувчилар В.Ҳамидов, М.Файзиева, ўқитувчилар Т.Шаймардонов, А.Обидов.

“Амалий хорижий тил” модули: катта ўқитувчилар. У.Гиясова, Ф.Бойсариева; Ўзбекистондаги Британия Кенгашининг етакчи мутахассислари.

“Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиши технологиялари” модули: ф.ф.д., проф. Р.Самаров, п.с.ф.н., доц. Х.М.Алимов, ф.м.ф.н., доц. А.З.Каримов.

Маҳсус фанлар бўйича: т.ф.д., проф. А.Сагдуллаев, т.ф.д. Х.Э.Юнусова, т.ф.д. З.Р.Ишанхаджаева.

Тақризчилар:

т.ф.д., проф. Р.Холиқова
т.ф.н.. Д.Ўроқов

Ўқув дастури ЎзМУ Кенгашининг қарори билан тасдиққа тавсия қилинган
(2017 йил 28 июнданги 10 - сонли баённома).

КИРИШ

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сонли, 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли Фармонлари, шунингдек 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарорида белгиланган устивор вазифалар мазмунидан келиб чиқсан ҳолда тузилган бўлиб, у замонавий талаблар асосида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларининг мазмунини такомиллаштириш ҳамда олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий компетентлигини мунтазам ошириб боришни мақсад қиласди.

Дастур мазмуни олий таълимнинг норматив-хуқуқий асослари ва қонунчилик нормалари, илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш, амалий хорижий тил, тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари, маҳсус фанлар негизида илмий ва амалий тадқиқотлар, технологик тараққиёт ва ўқув жараёнини ташкил этишнинг замонавий услублари бўйича сўнги ютуқлар, педагогнинг касбий компетентлиги ва креативлиги, глобал Интернет тармоғи, мультимедиа тизимлари ва масофадан ўқитиши ўзлаштириш бўйича янги билим, кўникма ва малакаларини шакллантиришни назарда тутади.

Дастур доирасида берилаётган мавзуулар таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган умумий малака талаблари ва ўқув режалари асосида шакллантирилган бўлиб, бу орқали олий таълим муассасалари педагог кадрларининг соҳага оид замонавий таълим ва инновация технологиялари, илғор хорижий тажрибалардан самарали фойдаланиш, ахборот-коммуникация технологияларини ўқув жараёнига кенг татбиқ этиш, чет тилларини интенсив ўзлаштириш даражасини ошириш ҳисобига уларнинг касб маҳоратини, илмий фаолиятини мунтазам юксалтириш, олий таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришни тизимли таҳлил қилиш, шунингдек, педагогик вазиятларда оптималь қарорлар қабул қилиш билан боғлиқ компетенцияларга эга бўлишлари таъминланади.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос хусусиятлари ҳамда долзарб масалаларидан келиб чиқсан ҳолда дастурда тингловчиларнинг маҳсус фанлар доирасидаги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилиши мумкин.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури қуйидаги модуллар мазмунини ўз ичига қамраб олади:

I. Олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари

- 1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалалари.
- 1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг қонунчилик нормалари.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

- 2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.
- 2.2. **Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишида илғор хорижий тажрибалар.**

III. Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

- 3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойихалаш.
- 3.2. **Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишида ахборот-коммуникация технологияларини қўлланилиши.**

IV. Амалий хорижий тил

- 4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуслари.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

- 5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш технологиялари.
- 5.2. **Ижтимоий-гуманитар фанларда тизимли таҳлил**

VI. Махсус фанлар

- 6.1. Ўзбекистондаги ислоҳотларнинг назарий концептуал масалалари
- 6.2. Ўзбекистон тарихи фани инновацияларини тарихни ўқитиши жараёнига татбиқ этиш
- 6.3. Ўзбек давлатчилиги тарихининг долзарб масалалари

VII. Педагогик амалиёт

VIII. Малакавий аттестация

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг **мақсади** педагог кадрларнинг ўқувтарбиявий жараёнларни юксак илмий-методик даражада таъминлашлари учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларини мунтазам янгилаш, малака талаблари, ўқув режа ва дастурлари асосида уларнинг касбий компетентлиги ва педагогик маҳоратини доимий ривожланишини таъминлашдан иборат.

Курснинг вазифаларига қўйидагилар киради:

- “Ўзбекистон тарихи” йўналишида педагог кадрларнинг касбий билим, кўникма, малакаларини узлуксиз янгилаш ва ривожлантириш;
- замонавий талабларга мос ҳолда олий таълимнинг сифатини таъминлаш учун зарур бўлган педагогларнинг касбий компетентлик даражасини ошириш;
- педагог кадрлар томонидан замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали ўзлаштирилишини таъминлаш;
- маҳсус фанлар соҳасидаги ўқитишнинг инновацион технологиялари ва илғор хорижий тажрибаларни ўзлаштириш;
- “Ўзбекистон тарихи” йўналишида ўқув жараёнини фан ва ишлаб чиқариш билан самарали интеграциясини таъминлашга қаратилган фаолиятни ташкил этиш.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакалари ҳамда компетентлигига қўйиладиган талаблар:

“Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари”, “Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат”, “Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш”, “Амалий хорижий тил”, “Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари” модуллари бўйича тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар тегишли таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган умумий малака талаблари билан белгиланади.

Маҳсус фанлар бўйича тингловчилар қўйидаги янги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларга эга бўлишлари талаб этилади:

Тингловчи:

- Ўзбекистон тарихи соҳасида хар бир тарихий даврдаги тарихий тадқиқотлар кўламини;
- хар бир даврнинг долзарб муаммосини;
- уларнинг методологик асосларини;
- жаҳон тарихи ва цивилизациясининг ютукларини;
- замоновий геосиёсий жараёнларни муаммоларини, ҳамда уларнинг ечимларини *билиши* керак.

Тингловчи:

- тарих фанларини ўқитиш жараёнини ташкил қилиш;
- тарих ўқитиш методикаси турли шаклларидан самарали фойдаланиш;
- илмий ва педагогик салоҳиятни ошириб бориш борасида мунтазам ишлаш;
- табиий ресурс ва хом-ашёлар асосидаги тадқиқотларнинг долзарблиги, илмий янгилиги ва амалий аҳамиятини англаш;
- тарих фанини замонавий ютуқларини таҳлил қилиш;
- машғулотларнинг ўзлаштирилишини таҳлил қилиш, оптималлаштириш ва ижодкорона ёндашиш;
- электрон базаларда ишлаш;
- ўқув-видео порталларидан фойдаланиш;
- фан доирасида интерфаол методларни мақсадли равишда тўғри танлаш ва фойдаланиш;
- дастурларни ва слайдли дарсларни амалиётда фойдаланиш **қўникмаларига** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- мустақил равишда дарсларни ишлаб чиқиш;
- тажриба ўтказиш режаларини тузиш;
- ўқитиш жараёнинда илм-фан ютуқлари, янги усуллар ва ускуналардан фойдаланиш ҳамда илғор инновацион технологияларни қўллай олиш;
- хорижий ва республика илмий журналларида мақолалар чоп эттириш, илмий анжуманлар ва семинарларда маъruzalar билан иштирок этиш;
- тарих фанлари соҳасида маъруза, амалий, лаборатория машғулотларини олиб бориш ва экспериментларни ўтказиш;
- тарих фанлари соҳасида замонавий талаблар асосида машғулотларни ташкил этиш ва ўтказишни;
- компьютер дастурлари ҳақида ўқув-видео материаллар тайёрлаш **малакаларига** эга бўлиши зарур

Тингловчи

- таълим-тарбия масалаларни ечиш;
- ўз устида ишлаб, фаннинг янги тадқиқотларини ўқитиш тизимини қўллаш;
- эгалланган тажрибани танқидий кўриб чиқиш қобилияти, зарур бўлгандага ўз касбий фаолиятининг тури ва характеристини ўзгартира олиш;
- тарих фанлари соҳасида илмий лойиҳалар, хўжалик шартномалари ва илмий-тадқиқот ишларини бажариш;
- тарих фанлари соҳасида касбий фаолият юритиш учун зарур бўлган билим, қўникма, малака ва шахсий сифатларга эга бўлиш;
- илғор ахборот-технологияларида ишлаш;
- видеодарсларни тайёрлаш;
- тарих фанлари соҳасида ўқув дастурлар, қўлланмалар ва дарсликлар тайёрлаш **компетенцияларига** эга бўлиши лозим.

Курснинг ҳажми

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналиши бўйича таълим дастурларини тўлиқ ўзлаштирган ва Аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони З-иловаси билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака аттестати берилади.

“Ўзбекистон тарихи” йўналиши бўйича қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг мазмуни

I. Олий таълимнинг норматив-хуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалалари.

Мустакил демократик тараққиёт ва жамият ривожи. Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти И.А.Каримов асарларида жамият ривожига доир янгича назарий-концептуал ғоялар. Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев демократик ислоҳотларни изчил давом эттириш тўғрисида. Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатларини ҳимоя қилиш – давлат сиёсатини устувор йўналиши. Халқ қабулхоналари ва виртуал марказларининг ташкил этилиши. Халқ давлат идоралари учун эмас, давлат идоралари халқ учун ишлашининг зарурлиги. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик раҳбар фаолиятининг асоси эканлиги. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг ишлаб чиқилиши, унинг устувор йўналишлари. Ўзбекистон ижтимоий ҳаётида амалга оширилаётган туб демократик ўзгаришлар. Таълим соҳасидаги ислоҳотлар, модернизациялаш ва интеграциялашиш жараёнлари. Жамиятдаги ўзгаришларда ёшларнинг иштироки. Ўзбекистон Ёшлар иттифоқининг ташкил этилиши ва унинг аҳамияти.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишининг қонунчилик нормалари.

Норматив-хуқуқий ҳужжатлар тушунчаси ва турлари. Норматив-хуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалга киритиш тартиби. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. “Таълим тўғрисида”ги Қонун. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг босқичлари ва асосий йўналишлари.

Коррупцияга қарши курашнинг қонуний асослари ва унинг олдини олишнинг омиллари. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон

Республикаси Қонуининг қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2752-сонли қарорининг мазмун-моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-1533-сон Қарори, 2015 йил 12 июнданги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сон Фармони, 2016 йил 30 ноябрдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2015 йил 12 июнданги ПФ-4732-сон Фармонига ўзгартириш ва кўшимча киритиш тўғрисида”ги ПФ-4860-сонли, 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли, 2017 йил 16 февралдаги “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-4958-сонли, 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарор ва бошқалар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги “Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида”ги 5-сон Қарори, 1998 йил 5 январдаги “Узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида”ги 4-сон Қарори, 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон Қарори, 2006 йил 10 февралдаги “Олий таълим муассасасига педагогларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш хусусидаги 20-сонли Қарори, 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори, 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш ҳақида” ги 3-сонли Қарори, 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли қарори, 2015 йил 2 марта “Магистратура тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 36-сонли қарори, 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли қарори ва бошқалар.

Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурлари тушунчаси ва уларга қўйиладиган талаблар. “Олий таълим муассасаларида талabalар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари

талабаларининг малакавий амалиёти тўғрисида” ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битиувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида”ги Низом. Олий таълим муассасаларида мустақил таълимни ташкил этиш тартиби тўғрисида”ги Низом. “Магистратура тўғрисида”ги Низом. “Очиқ лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида” ги Низом ва бошқа меъёрий хужжатлар.

Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли буйруғи, 2017 йил 1 мартағи «Янги ўқув услугубий мажмуаларни тайёрлаш бўйича услугубий кўрсатмани тавсия этиш тўғрисида»ги 107-сонли буйруғи, 2017 йил 13 мартағи «Олий таълим муассасалари кафедралари Кенгашларини ташкил этиш тўғрисида»ги 138-сонли буйруғи, 2015 йил 7 апрелдаги “Олий таълим муассасалари талabalari республика фан олимпиадаси тўғрисида»ги 123-сонли буйруғи, 2017 йил 24 апрелдаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантиришнинг чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги Қарорини ижроси тўғрисидаги 244-сонли буйруғи, 2017 йил 26 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2017 йил 20 майдаги 304-сонли Қарори ижроси тўғрисида”ги 342-сонли буйруғи.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.

Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари. Инновацион жараёнларининг кечиши босқичлари.

Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этишининг инновацион шакл, метод ва воситалари.

Шахсга йўналтирилган таълим технологияларининг мазмуни, йўналишлари. Таълим олувчиларнинг билиш фаоллигини ошириш ва мустақил таълим мини ташкил этиш асосидаги инновацион таълим технологиялари: амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиши, интерфаол таълим, модулли-кредит тизими, case study (кейс стади), маҳорат дарслари, ассисмент методларидан ўқув-тарбия жараёнида фойдаланиш. Ўқув лойиҳаларини ишлаб чиқиши ва амалиётга татбиқ этиши.

Педагог касбий компетентлигининг тузилиши ва мазмуни. Педагогнинг психологияк, методик, информацион, креатив, инновацион компетентлиги мазмун-моҳияти. Педагогик маҳорат асослари ва таркибий қисмлари. Ўқитувчининг коммуникатив компетентлиги, педагогик жараёнда мулоқот услубларини тўғри танлаш ва улардан самарали фойдаланиш. Педагогик деонтология. Аудиторияда шахслараро муносабатларни самарали ташкил этиши ва гурухни оптималь бошқариш. Педагогик низоларни самарали ҳал этиши йўллари. Замонавий педагог имиджи ҳамда ўқитувчининг ўз-ўзини касбий ва шахсий такомиллаштириб бориши.

Креативлик-педагогик ижодкорликнинг асоси сифатида. Олий таълим педагог кадрларининг креатив потенциали тушунчаси ва моҳияти. Педагогларда креатив компетентликни шакллантиришнинг зарурий шарт-шароитлари, моделлари. Касбий фаолиятда позитив-фаол мотивация ва педагог кадрларнинг креатив потенциалини баҳолаш мезонлари.

2.2. Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишда илғор хорижий тажрибалар.

Дунёning ривожланган давлатларида таълим тизимининг ташкил этилиши. Таълимнинг Европа модели. Америка модели. Осиё модели.

Ўқув жараёнининг норматив-хуқуқий асослари (таълим стандартлари, ўқув режа, фан дастури ва локал хужжатлар) бўйича хорижий тажрибалар ва уларнинг қиёсий таҳлили.

Таълим жараёнини самарали ташкил этишда илғор таълим методикалари. Ўқув жараёнини ташкил этиш шакллари.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг ривожланишига сўнгги ўн йилда ривожланган хорижий мамлакатларда ҳамда республикамизда ҳисса қўшган соҳанинг етук олимлари ва улар томонидан яратилган илмий назариялар. Илмий мактаблар, кашфиётлар натижаси, соҳа бўйича нашр этилган сўнгги ўқув ва илмий адабиётлар таҳлили. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг жорий ҳолати ва истиқболдаги вазифалари.

III. Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

Замонавий ахборот- коммуникация технологиялари ва улардан таълим жараённинг фойдаланиш имкониятлари.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалардан фойдаланиш. Microsoft Office пакетининг замонавий версиялари таснифи. Microsoft Office пакети дастурларида (MS Word, MS Excel, MS Power Point ва б.) ўқув-методик материалларини яратиш усууллари.

Web 2.0/3.0 технологиялари. Педагогик дастурий воситалар. Муаллифлик дастурлари (Ispring Free, Articulate ва бошқ.) ва улардан фойдаланган ҳолда мультимедиали электрон ўқув ресурсларини яратиш.

Компьютер тармоқлари. Интернет технологиялари характеристикиси. Интернет тармоғининг асосий хизматлари ва унда мулоқот турлари. Интернет ресурсларидан таълимда фойдаланиш. Ziyonet.uz таълим портали. Google асбоб ускуналари ва хизматлари (сервислари)дан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнини ва ахборот таълим майдонини лойиҳалаш. Электрон портфолио ва унда ишлаш технологиялари.

Масофавий таълим ва уни ташкил этиш асослари. Moodle масофавий таълимни бошқариш тизимида ўқув ресурсларини яратиш ва жойлаштириш.

Ахборотга таҳдидлар. Ахборотни ҳимоялашнинг замонавий восита ва усуллари. Идентификация ва аутентификация жараёнлари.

3.2. Ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишида ахборот-коммуникация технологияларини қўлланилиши.

Ахборот коммуникацион технологиялари ва уларнинг шакллари. Ахборот коммуникацион технологиялари ва уларни қўллашнинг илмий-назарий ва амалий аҳамияти.

Ахборот коммуникацион технологиялари ва ижтимоий-гуманитар фанлар. Ахборот коммуникацион технологиялари орқали ижтимоий-гуманитар фанларни ўқитишининг самарали усуллари. Ижтимоий-гуманитар фанлар бўйича маъруза, амалий машғулот ва назорат ишларини ташкил этишида ахборот коммуникацион технологияларининг роли. Компьютерлардан фойдаланиш учун янги имкониятларнинг очилиши. Синов-ташхис ишларини компьютерлаштиришнинг истиқболлари. Ўлчов шкаалари ва маълумот турлари. Таҳлил учун маълумот манбалари. Маълумотларни ташкил этиш хусусиятлари. Статистик таҳлил режаси. Маълумотларни кодлаштириш усуллари. Маълумотларни киритиш усуллари. Электрон жадваллардан маълумотларни киритиш. Электрон таълим ресурслари ҳақида тушунча. Масофавий ўқитишида электрон таълим ресурсларини яратиш тамойиллари. Масофали ўқитишининг назарий ва дидактик асослари. Жамият тараққиётида “электрон хукумат”нинг ўрни. Ижтимоий тармоқлар орқали тарғиб қилинаётган мафкуравий таҳдидларга қарши курашишда ахборот коммуникацион технологияларидан фойдаланиш усуллари.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

Хорижий тилни ўқитиши ва ўрганишдаги ислоҳотлар. Тил бўйича Европа стандарти ва унинг талқини. Тил алоқа (коммуникация) воситаси сифатида ва тилга оид билим ва кўнимкамаларни шакллантириш усуллари. Тилни ўрганишда муваффақиятга эришиш шарт-шароитлари: касбий интерактив мулоқот мухити, мулоқот клубарини ташкил этиш, ўзининг тил кўнимкамлари даражасини баҳолаш ва бошқ. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика-B1-B2 оралиғида). Тил ўрганишда ўқитувчи ва ўрганувчиларни роли. Тил ўрганиш учун зарур ўқув-аудио, методик ва онлайн ресурслар. Тили ўрганилаётган мамлакат маданиятини билишнинг аҳамияти. Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш).

Мулоқот мавзулари: кундалик ҳаётга оид (шахсий маълумот, оила ҳақида маълумот, бўш вақтни ўтказиш ва ҳоказо) ижтимоий ҳаётга доир, таълимга ва касбга йўналтирилган мавзулар.

Мутахассисликка оид матнларни ўқиши, уларни тушуна олиш, оғзаки баён эта олиш, ўз фани бўйича ўқув жараёнини ташкил этишда соҳага оид хорижий тилдаги атамалардан фойдаланиш.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш технологиялари.

Тизимли таҳлил назарияси фанлараро назария сифатида. Тизим ва тизимнинг белгилари. Тизимлар классификацияси. Тизим структураси. Тизимли таҳлилнинг мақсади ва вазифалари. Тизимли синтез. Педагогик фаолиятда тизимли таҳлил. Педагогик тизим ва унинг тузилиши. Педагогик вазиятларнинг тизимли таҳлилини амалга ошириш. Тизимли таҳлилни амалга оширишнинг асосий босқичлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш моделлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш методлари.

Қарор тушунчаси ва унинг асосий вазифалари. Қарор турлари ва уни қабул қилиш усуллари. Қарорларга қўйиладиган асосий талаблар.

Қарор варианtlарини тайёрлаш технологияси. Қарор қабул қилиш жараёни ва педагог шахси. Қарорларни қабул қилиш жараёнига таъсир кўрсатувчи асосий омиллар. Педагогик жараёнини бошқаришда қарорларнинг ўрни. Қарор натижаларини баҳолашнинг экспертиза ва прогностик методлари. Қарорлар самарадорлигини баҳолаш мезонлари. Қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш механизми. Педагогик фаолиятда қарор қабул қилиш технологияси. Қарорлар ижросининг назорати.

5.2. Ижтимоий-гуманитар фанларда тизимли таҳлил.

Ижтимоий-гуманитар фанларда тизимли таҳлил усулидан фойдаланишнинг афзалликлари. Тизимли таҳлил методологияси. Тизимли таҳлилнинг шаклланиш ва ривожланиш босқичлари. Тизимли таҳлилни амалга оширишда қўлланиладиган услублар. Тизимли қонуниятлар ва ўзини-ўзи такомиллаштириш. Тизимда иерархиявий алоқадорлик. Тизимли таҳлилдан фойдаланиш технологиялари.

Тизимли ёндошувгадоир қарашлар таснифи. Тизимли таҳлилда фанлараро алоқадорлик ва ғояларининг узлуксиз синтези. Ижтимоий-маданий концепциялар ва тадқиқотлар йўналишлари. Илмий ёндашувларнинг қиёсий шарҳи (цивилизацион ёндошув ва б.). Ижтимоий-маданий тизимларнинг динамик таҳлили. Тизимли таҳлилда инобатга олиниши шарт бўлган омиллар: объектив омиллар, иқтисодий-сиёсий омиллар, вазиятли омиллар, геосиёсий омиллар, демографик ва бошқа омиллар. Ривожланишнинг асосий йўналишлари: революцион, эволюцион, стагнация, регресс.

Илмий-техникавий тараққиёт. Тизимли таҳлилда миқдорий ва сифат ёндашувлар. Педагогик фаолиятда тизимли таҳлилдан фойдаланиш технологияси. Ижтимоий-гуманитар фанлар доирасида ўтказиладиган тадқиқотларда тизимли таҳлилни амалга ошириш.

VI. Махсус фанлар

6.1. Ўзбекистондаги ислоҳотларнинг назарий концептуал масалалари.

“Ўзбекистонда олиб борилган ислоҳотларнинг назарий концептуал масалалари” фанининг предмети, мақсад ва вазифалари. Фаннинг манбашунослиги ва тарихшунослиги. Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти И.Каримовнинг асарлари Ўзбекистонда олиб борилган ислоҳотларнинг назарий концептуал асослари сифатида. Ўзбекистон мустақиллигининг қўлга киритилишининг назарий концептуал асослари. Ислоҳот тушунчаси. Ўтиш даври тушунчасининг назарий концептуал асослари. “Ўзбек модели”.

Ўзбекистонда амалга оширилган сиёсий ислоҳотлар, унинг босқичлари ва назарий концептуал асослари. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, унга киритилган ўзгартиришлар ва унинг назарий концептуал асослари ҳамда натижалари. “Кучли давлатдан – кучли фуқаролик жамияти сари” ва “Ўзбекистон демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятни ривожлантириш” концепцияси сиёсий ислоҳотларнинг назарий асоси. Ўзбекистонда амалга оширилган иқтисодий ислоҳотлар, унинг босқичлари. Иқтисодий ислоҳотларнинг назарий концептуал асослари. Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг омиллари. Иқтисодий ислоҳотлар моддий техникавий базасининг яратилиши. Ўзбекистон иқтисодий жиҳатдан тез ривожланаётган давлатлар қаторида.

Ўзбекистонда ижтимоий, маданий-маънавий соҳалардаги амалга оширилаётган ислоҳотлар. Ижтимоий соҳадаги ислоҳотлар ва унинг босқичлари. Маънавиятни юксалтириш масалалари. Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти И.Каримовнинг “Юксак маънавият – енгилмас куч” асаридаги назарий концептуал масалалари. Ўзбекистон таълим тизимидағи ислоҳотларнинг назарий асослари ва амалий натижалари. Ўзбекистонда илм-фан, жисмоний тарбия ва спортнинг ривожланиши. Унинг назарий асослари ва амалий натижалари.

Ўзбекистон ташқи сиёсатининг назарий концептуал асослари. Ўзбекистонда олиб борилаётган ислоҳотларнинг назарий асоси бўлган “ўзбек модели”нинг жаҳон ҳамжамиятида тан олиниши.

6.2. Ўзбекистон тарихи фани инновацияларини тарихни ўқитиш жараёнига татбиқ этиш.

Модулда инновациялар масаласи. Тарих фанида информацион технологиялар, ГИС (Географик ахборот тизими) технологиялар ва квантатив тарих ва компьютер.

Мустақиллик йилларида мамлакатимиздаги тарих фанига бўлган муносабат. Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президенти И.Каримов асарларида тарих фани долзарб масаларининг акс этиши. “Тарихий хотирасиз келажак йўқ” асари. Ўзбекистон худудидаги қадимги давлат уюшмалари. Давлатчилик. Шаҳарсозлик. Масаланинг тарихшунослиги ва долзарб муаммолари. Ўзбекистон – инсоният цивилизацияси ўчоқларидан бири

Селенғур. “Фергантроп”. Обираҳмат ёдгорлиги. Ўрта асрлар тарихи манбашунослиги ва тарихшунослиги. XI-XII ва XV-XVI асрлар тарихи бўйича янгича ёндашув ва изланишлар. Тарихий манбалар таҳлили.

XIX асрнинг 2-ярми ва XX аср бошларида Ўрта Осиё ҳудудида кечган ижтимоий-сиёсий жараёнлар. Туркистон ўлкаси Россия империяси босқичи даврида. Масалага янгича ёндашув. Озодлик харакатлари. Абдумалик тўра бошчилигидаги халқ-озодлик ҳаракати. Империянинг мустамлака сиёсати моҳияти. Мустақиллик йилларида масалага оид изланишлар. Чоп этилган илмий адабиётларда масаланинг акс этиши.

Совет даври тарихига нисбатан янгича назарий-концептуал ёндашув. Мустақиллик йилларида ушбу даврнинг ўрганилиши ва ушбу йўналишдаги инновациялар. Биринчи Президент И.Каримов асарларида мустабид совет даврининг холис баҳоланиши. “Юксак маънавият – енгилмас куч”, “Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида” асарлари мавзу юзасидан муҳим тарихий-методологик манба. XX аср 20-30-йилларининг ўрганилиши. Мустабид совет тузуми моҳияти. Тарихий демографик ҳолат, инқирозий вазият, ижтимоий-иктисодий ва маънавий-маърифий соҳадаги қарамлик. Иккинчи Жаҳон уруши ва ундан кейинги йилларни ўрганилишидаги инновациялар. XX аср 80-йилларининг ўрганилиши. Воқелик ва жараёнларга замонавий, холис ва илмий баҳо берилиши.

Мустақиллик йилларида тарих фани. “Тарих – маънавият асоси”-тушунчанинг мазмун моҳияти. Гуманитар фанларда инновациялар. Тарих фанидаги инновацияларнинг моҳияти. Инновацион фаолиятнинг ривожлантирилиши. Ватан тарихидан инновациялар ва унинг олий таълим тизимига татбиқ этилиши. Фан ва таълим уйғунлигини таъминлашда тарих фанининг ўрни. Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти И.Каримов - Ватан тарихини ўрганиш ва ўрганилиши хусусида ва Самарқанд шаҳридаги (2014 йил 15-16 май) Ҳалқаро илмий анжумандча ҳамда Олий Мажлис I-ташқилий йиғилишдаги (2015 йил 12 январь) нутқи. “Ҳалқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили” Давлат дастуридаги долзарб масалаларни таҳлили.

6.3. Ўзбек давлатчилиги тарихининг долзарб масалалари.

Ўзбекистон қадимги цивилизациясининг инсоният тарихида, жаҳон цивилизацияси тараққиётида тутган ўрни ва аҳамияти. Маданий юксалиш муаммолари бўйича ёзма ва археологик манбалар. Ҳар қандай цивилизациялар тараққиётида қўшни ва узоқ ўлкалар билан бўлган маданий алоқалар (маданий мулоқот)нинг аҳамияти. Цивилизация ва давлатчилик тарихи муаммоларининг ўрганилиш аҳамияти. Цивилизация тарихини ўрганишда тарихий усуслари ва бошқа ижтимоий фанлар (фалсафа, хукуқ, маданиятшунослик) усусларидан фойдаланиш хусусиятлари. “Цивилизация” атамасининг илк шаҳарлар, давлатлар тарихи, сиёсий институтлар ва давлат хукуқи нормалари, ёзув, адабиёт, ва фан, хунармандчилик, савдо-сотик, маданий-иктисодий алоқаларнинг ривожланиши билан боғланиши. XIX-XX асрларда тарих фанининг ривожланишига марказий ғояларининг таъсири.

Ижтимоий-иқтисодий формациялар (ибтидоий жамият, қулдорчилик тизими, феодализм, капитализм, социализм, коммунизм) ҳақидаги назария. Синфий назарияга мувофиқ ижтимоий-иқтисодий муносабатларнинг ривожланиши ва ўзгариши натижасида мулкий тенгсизлик-ижтимоий табақаланиш жамиятда бой-зодагонлар ва қашшоқ ижтимоий синфларнинг вужудга келиши). Ҳукмрон синфларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш зарурияти-ижтимоий бошқарувнинг сиёсий ҳокимиятга айланиши ҳақидаги таълимот. Жамият эзувчилар ва эзилувчилар синфларига ажралиши натижасида, улар ўртасида курашлар кескинлашуви ва ушбу қарама-қаршиликлар оқибатида тарихий саҳнада зўравонлик, эзувчи аппарат-давлатнинг пайдо бўлиши тўғрисидаги назария. Давлатнинг келиб чиқиши тўғрисидаги назарияларнинг хилмахиллиги. Цивилизациявий ёндашув (О.Шпенглер, А.Ж.Тойнби, С.Хантингтон), XIX-XX асрларда ўзига хос ижтимоий ва маданий комплекслар-цивилизациялардан иборат жамиятларнинг босқичма-босқич ривожланиши.

“Авесто”. Қадимги чорвадорлар ва зироатчилар жамияти ҳақида маълумотлар. Сиёсий жараёнлар ва ғоялар. Қабилалар ўртасидаги кураш ва тинимсиз босқинлар. Ташқи босқинлардан ҳимояланиш зарурияти. Кучли ҳокимият ғояси. Марказлашган давлат ва бошқарув, кучли сиёсий бирлашмани яратишга даъват. “Авесто”да мамлакатлар ва “кавийлар” – подшолар сулоласи ҳақида маълумотлар. Ўрта Осиё тарихига тегишли Беҳистун ва Нақши Рустам қоятошларида, Суза, Персопол ва Ҳомадон шаҳарларида топиб текширилган қадимги форс ёзувларининг маълумотлари. Юнон тарихчилари-Гекатей, Герадот, Ктесий асарларида акс эттирилган хабарлар. XIX асрнинг иккинчи ярминдан бошлаб Ўрта Осиё давлат бирлашмалари тўғрисидаги масалаларининг вужудга келиши ва ўрганилишига асос бўлиб хизмат қилиши. XX аср-совет даври археологик адабиётларида Ўрта Осиё давлатчиликнинг келиб чиқиши сабаблари ва омиллари муаммоларини бронза ва илк темир даври ёдгорликларида топиб текшириш ва археологик манбалар асосида ёритилиши хусусиятлари. Мустақиллик йилларида амалга оширилган археологик тадқиқотларнинг цивилизация ва давлатчилик тарихини ўрганишдаги аҳамияти.

1990-йиллардан бошлаб қадимги давлатчилик муаммоларининг янги асосларда ёритилиши (Марғиёна давлатчилиги тарихига оид В.И.Сарианиди асарлари; Бақтрия ва Суғд-А.А.Аскаров, Т.Ш.Ширинов, Э.В.Ртвеладзе, А.С.Сагдуллаев, Р.Ҳ.Сулайманов, М.Ҳ.Исомиддинов. Ш.Б.Шайдуллаев, Б.Эшов; Хоразм-О.А.Вейнберг, О.А.Вишневская, И.Н.Ягодин; Қадимги Фарғона-Ю.А.Заднепровский, Б.Матбобоев, А.Анарбаев; Чоч-Ю.Ф.Буряков, М.И.Филанович). Асосий ёндашувлар ва илмий қарашлар.

VII. Педагогик амалиёт

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларида педагогик амалиёт очик маърузалар ва амалий машғулотлар ўtkазиш, ўтилган дарсларнинг муҳокама қилиниши ва танқидий таҳлил этилишига асосланган ҳолда амалга оширилади.

Педагогик амалиёт қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишлари ва мутахассисликларининг ўзига хослигидан келиб чиқсан ҳолда олий таълим муассасаларининг тегишли профиль кафедраларида ташкил этилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича қўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарадилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказилади. Бундан ташқари, мустақил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Мустақил таълимни ташкил этишининг шакли ва мазмуни

Мустақил таълим тегишли ўқув модули бўйича ишлаб чиқилган топшириқлар асосида ташкил этилади ва унинг натижасида тингловчилар битирув ишини тайёрлайди.

Битирув иши талаблари доирасида ҳар бир тингловчи ўзи дарс берадиган фани бўйича электрон ўқув модулларининг тақдимотини тайёрлайди.

Электрон ўқув модулларининг тақдимоти куйидаги таркибий қисмлардан иборат бўлади:

- кейслар банки;
- мавзулар бўйича тақдимотлар;
- бошқа материаллар (фанни ўзлаштиришга ёрдам берувчи қўшимча материаллар: электрон таълим ресурслари, маъруза матни, глоссарий, тест, кроссворд).

Электрон ўқув модулларини тайёрлашда қўйидагиларга алоҳида эътибор берилади:

- тавсия қилинган адабиётларни ўрганиш ва таҳлил этиш;
- соҳа тараққиётининг устувор йўналишлари ва вазифаларини ёритиш;
- мутахассислик фанларидағи инновациялардан ҳамда илғор хорижий тажрибалардан фойдаланиш.

Шунингдек, мустақил таълим жараёнида тингловчи касбий фаолияти натижаларини ва талабалар учун яратилган ўқув-методик ресурсларини “Электрон потрфолио” тизимиға киритиб бориши лозим.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти

Модулларни ўқитиши жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа маҳсулотлари ва бошқа электрон, қофоз вариандаги манбалардан фойдаланилади.

Адабиётлар

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари

1. Каримов И.А. Юксак маънавият – енгилмас куч. –Т.: “Маънавият”, 2008.–176 б.
2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. –Т.: “Ўзбекистон”, 2011.–440 б.
3. Каримов И.А. Она юртимиз баҳти иқболи ва буюк келажаги йўлида хизмат қилиш – энг олий саодатдир. –Т.: “Ўзбекистон”, 2015. – 302 б.
4. Мирзиёев Ш.М. “Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини мард ва олижаноб ҳалқимиз билан бирга қурамиз” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимиға бағишлиланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутқи. – Т.: “Ўзбекистон”, 2016. – 56 б.
5. Мирзиёев Ш.М. “Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва ҳалқ фаровонлиги гарови” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 24 йиллигига бағишлиланган тантанали маросимдаги маърузаси. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. – 48 б.
6. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. –Т.: “Ўзбекистон”. – 2017.– 102б.
7. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб ҳалқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. – 488 б.

II. Норматив-хуқуқий ҳужжатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2014.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги 4947-сон Фармони.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 июлдаги “Ёшларга оид давлат сиёсати самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини кўллаб-куватлаш тўғрисида”ги 5106-сон Фармони.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги 4732-сон Фармони.
5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2752-сонли қарори.
6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори.
7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта

тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни ташкил этиш чора тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли қарори.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 февралдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курслари тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш хақида”ги 103-сонли қарори.

III. Махсус адабиётлар

1. Абулқосимов X. Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотлар. – Тошкент.: Академия, 2008.
2. Алиев А. Маънавият, қадрият ва бадиият. – Тошкент.: Ўзбекистон, 2003.
3. Азамат Зиё. Ўзбек давлатчилиги тарихи: (Энг қадимги даврдан Россия босқинига қадар). Т., Шарқ. 2000.
4. Гафарли М., Касаев А. Ривожланишнинг Ўзбек модели: тинчлик ва барқарорлик – тараққиёт асоси. – Тошкент.: Ўзбекистон, 2001.
5. Давлат, жамият, оила ва ёшлар тарбияси муаммолари. – Тошкент., 1997.
6. Жўраев С. Фуқаролик жамияти: назария ва амалиёт. – Тошкент.: Академия, 2003.
7. Муртазаева Р.Х. ва бошқалар. Ўзбекистон тарихи. Дарслик.-Тошкент. 2003.
8. O’zbekiston tarixi. Darslik. – Toshkent, 2005.
9. Ўзбекистон тарихи фанидаги инновациялар. Илмий тўплам. Тошкент, 2012
10. Сагдуллаев А.С., Мавлонов Ў. Ўзбекистонда давлат бошқаруви тарихи. – Т.: Академия, 2006.
11. Ртвеладзе Э.В. История государственности Узбекистана. – Т.: Узбекистан, 2009.
12. Ўзбекистон давлатчилиги тарихи очерклари. Масъул муҳаррирлар Д.А.Алимова, Э.В.Ртвеладзе. Т., 2001.
13. Эшов Б.Ж. Ўзбекистон давлатчилиги тарихи. (ўқув қўлланма). – Т.: Маърифат, 2009.
14. Б.Эшов Ўзбекистонда давлат ва маҳаллий бошқарув тарихи. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2012.
15. Arnold Joseph Toynbee. A Study of History. Oxford. University Press, 1934-1961.
16. Leonid Levitin. Uzbekistan on a historical Threshold. Cambridge 2001. (English).

IV. Электрон таълим ресурслари

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги:
www.edu.uz.
2. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси: www.aci.uz.
3. Компьютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаш:
www.ictcouncil.gov.uz.
4. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Бош илмий-методик марказ: www.bimm.uz
5. www.Ziyonet.Uz.
6. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz.

“ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН”:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш
Бош илмий-методик маддасози
Директори _____ X. Ш. Бегимкулов

М.Ү.

Ўзбекистон миллий университети

Ректор _____ А.Р. Марахимов

М.Ү.

“ ” 201 ___ й.

“КЕЛИШИЛГАН”:

Янги дастурлар ва ўкув адабиётларнинг жорий килинишини назорат килиш Бон башкармаси

Бошкарма бошлиғи _____

О.Ш.Исмоилов

201 ___ й.

М.Ү.

Узмухтаридаги тармок (митакавий)

Директор

Б.Х.Эшчанов

201 ___ й.

М.Ү.

